

Projekt sofinancira:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Projekt sofinancira Evropska unija
prek programa Varnejši Internet
<http://ec.europa.eu/saferinternet>

Projekt je del mednarodne mreže:

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF INTERNET HOSTERS
INHOPE

ins@fe

IZDAL:

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE,
Center za varnejši internet, Spletno oko
Kardeljeva ploščad 5, 1000 Ljubljana

Oblikovanje: Minibig, Simon Trampuš s.p.
Tisk: Medium d.o.o.
Naklada: 100 izvodov

5. PODPISNIKI KODEKSA

(po abecednem vrstnem redu)

- 24ur.com
- Delo.si
- Dnevnik.si
- Multimedijški center RTV SLO
- Siol.net
- Slovenskenovice.si
- Spletno oko, Center za varnejši internet Slovenija, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
- Večer.com
- Zurnal24.si

ANEKS

Aneks št. 1 h Kodeksu regulacije sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih

6. PODROČJA MODERIRANJA

Podpisniki kodeksa poleg komentarjev, ki domnevno kršijo 297. člen KZ-1, moderirajo tudi ekstremne komentarje na naslednjih področjih neprimernih vsebin:

1. nestrpen govor brez izražene naklepa zoper zaščitene družbene skupine
2. nestrpen govor brez izražene naklepa storitve kaznivega dejanja zoper druge družbene skupine
3. žalitve zoper posameznika ali pravno osebo in ogrožanje varnosti posameznika
4. neprimerno vsebino – vulgarizme, kletvice, ipd.

Na navedenih področjih podpisniki enkrat letno izmenjujejo izkušnje, predvsem o ekstremnih mejnih primerih, ki za enkrat sicer niso formalno določene.

7. IZVRŠEVANJE DOLOČB KODEKSA

Podpisniki tega kodeksa se zavezujejo, da bodo kodeks spoštovali in v razumnem času odpravili morebitne pomanjkljivosti in kršitve. O uresničevanju določb kodeksa podaja Spletno oko redna letna poročila.

Morebitno kršitev kodeksa lahko prijavi kdorkoli in jo v pisni obliki predloži domnevemu kršitelju ter prijavi točki Spletno oko, ki nato primer predloži v obravnavo na srečanju podpisnikov.

Podpisniki sprejemajo sklepe soglasno.

V primeru večjih razhajanj se bodisi poišče nov skupni imenovalac - in se zato v tem smislu redefinira kodeks, tako da bo izražal konsenz - ali pa določeni podpisniki odstopijo od kodeksa.

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

SPLETNOKO

Projekt sofinancira
Evropska unija

KODEKS REGULACIJE SOVRAŽNEGA GOVORA NA SLOVENSkih SPLETNIH PORTALIH

Ljubljana, maj 2013

1. PREAMBULA

- Nove možnosti za izražanje mnenj na spletu zaradi anonimnosti, ki jo internet prinaša uporabnikom, pogosto vodijo v izražanje nestrpnosti in širjenje sovražnega govora. Slovenski mediji na spletu se zaradi žaljivih in sovražnih komentarjev v zadnjih letih zato soočajo z vse večjimi težavami. Pri premagovanju teh težav pa - poleg nejasne definicije sovražnega govora - spletne portale odvrta tudi pomanjkanje namenskih resursov, ki bi bili potrebni za dosledno moderiranje in preganjanje sovražnega govora.
- Na seminarju na temo sovražnega govora na spletu, ki ga je 3. marca 2010 na Fakulteti za družbene vede organizirala prijavna točka nezakonitih vsebin Spletno oko, je bila problematika sovražnega govora predstavljena iz pravnega, preiskovalnega, novinarskega, raziskovalnega ter zornega kota spletnih portalov. Ugotovljeno je bilo, da je večina sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih organiziranega, portalom pa je v interesu, da imajo pod novicami čim večje število vsebinsko primernih komentarjev. S strani policije in tožilstva je bilo predstavljeno dejstvo, da je preiskovanje in preganjanje sovražnega govora na internetu izjemno težavno in v mnogih primerih zaradi neznanne identitete storilca in pomanjkanja virov tudi onemogočeno. Sprejet je bil predlog, da slovenski portali v sodelovanju s prijavno točko nezakonitih vsebin Spletno oko v boju zoper sovražni govor na spletu združijo moči in pripravijo Kodeks urejanja sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih.
- Kodeks je oblikovan z namenom vzpostavitve enotnih smernic za reguliranje sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih. Pri tem se kodeks omejuje zgolj na 297. člen KZ-1, zato ne predvideva regulacije žaljivega, vulgarnega in drugače neprimerne govora, ki ne vsebuje elementov kaznivega dejanja po 297. členu KZ-1.

2. SPLOŠNA DOLOČILA

- Usmeritve, zapisane v tem kodeksu, predstavljajo minimalno raven ukrepov za reguliranje sovražnega govora na spletnih portalih, podpisniki pa po lastni presoji lahko sprejemajo druge ustrezne ukrepe za doseg istega cilja.

- Podpisniki tega kodeksa se zavedajo, da lahko le z enotnim delovanjem zoper sovražni govor na spletnih portalih učinkovito dosežejo zmanjšanje tega pojava na slovenskem spletu. Samo enotne smernice in združeno delovanje bodo onemogočili selitev uporabnikov, ki širijo sovražni govor, iz enega na drug portal, prav tako bodo enotne smernice na vseh portalih ohranile število dnevniških obiskov portala, ne glede na število komentarjev.

3. UKREPI ZA REGULACIJO SOVRAŽNEGA GOVORA NA SLOVENSKIH SPLETNIH PORTALIH

V skladu s temi cilji se podpisnik kodeksa obvezuje, da bo pri upravljanju svojega spletnega portala upošteval naslednje usmeritve:

3.1. REGISTRACIJA UPORABNIKOV

Registracija uporabnikov - oziroma drug način identifikacije uporabnikov, ki želijo oddajati komentarje na spletnih portalih - je obvezna.

Uporabnikom, ki s svojimi komentarji ponavljajoče kršijo 297. člen KZ-1, se možnost nadaljnega komentiranja pod obstoječim uporabniškim imenom ukine, v kolikor je to v danem trenutku izvedljivo. Pri presoji, katere vrste komentarji sodijo pod kršitev 297. člena KZ-1, se moderator portala ravna po smernicah, določenih v delovni skupini za regulacijo sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih, ki najmanj enkrat letno obravnava mejne primere in objavi stališča.

Uporabniki, katerih možnost komentiranja je bila zaradi kršitve 297. člena KZ-1 ukinjena, morajo za ponovno aktivacijo svojega računa pridobiti dovoljenje s strani upraviteljev portala.

Podpisnik, ki na dan podpisa kodeksa registracije nima vzpostavljene in iz tega razloga ne more zagotoviti blokiranja uporabnikov, se obvezuje, da bo v roku osmih mesecev od datuma podpisa kodeksa vzpostavil registracijo uporabnikov in zagotovil možnost blokiranja uporabnikov, ki ponavljajoče kršijo 297. člen KZ-1.

3.2. MODERIRANJE VSEBIN

Spletni portali poskrbijo za dosledno moderiranje uporabniških vsebin.

Pri presoji, katere vrste komentarji se odstranjujejo, se moderator portala ravna po smernicah, določenih v delovni skupini za regulacijo sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih, ki najmanj enkrat letno obravnava mejne primere in objavi stališča.

Podpisnik, ki na dan podpisa kodeksa moderiranja na portalu nima vzpostavljenega in iz tega razloga ne more zagotoviti moderiranja, se s podpisom tega kodeksa obvezuje, da bo sistem moderiranja na portalu vzpostavil v roku osmih mesecev od datuma podpisa kodeksa.

3.3. POENOTENJE OBRAZCA ZA ODDAJO KOMENTARJEV

Pri vnosu komentarja na spletnih forumih ali v komentarjih na spletne novice naj bo v obrazcu za vnos komentarja jasno vidno določilo »Opozorilo: Po 297. členu Kazenskega zakonika KZ-1 je posameznik kazensko odgovoren za javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti«. S klikom na določilo se odpre podstran, na kateri je citiran celoten 297. člen KZ-1.

Mesto, kjer so vidni komentarji, naj z gumbom 'Prijavi sovražni govor', jasno nakazuje, da je spletni portal del skupine spletnih medijev, ki si usklajeno prizadevajo za izkoreninjenje sovražnega govora na spletnih portalih. S klikom na gumb se uporabniku prikaže prijavna forma, v katero lahko anonimno odda prijavo sovražnega govora na portalu.

3.4. VZPOSTAVITEV DELOVNE SKUPINE ZA REGULACIJO SOVRAŽNEGA GOVORA NA SLOVENSKIH SPLETNIH PORTALIH

Kodeks regulacije sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih je osnova za ustanovitev delovne skupine za regulacijo sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih.

S podpisom kodeksa se portal obvezuje, da bo imenoval predstavnika portala, ki bo vključen v delovno skupino za regulacijo sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih in se bo srečanj redno udeleževal.

S podpisom kodeksa se prijavna točka Spletno oko obvezuje, da bo koordinirala delovno skupino, sestavljeno iz predstavnikov podpisnikov kodeksa, predstavnikov Spletnega očesa in ekspertov s področja sovražnega govora na spletu. Delovna skupina lahko za specifične naloge imenuje manjše operativno telo.

S podpisom kodeksa se prijavna točka Spletno oko obvezuje, da bo sklicala srečanja delovne skupine najmanj enkrat v letu oziroma večkrat letno v primeru pobude članov delovne skupine.

Delovna skupina na svojem prvem srečanju poleg obstoječih usmeritev, ki so določene v kodeksu, določi dodatne smernice za reguliranje sovražnega govora na slovenskih spletnih portalih.

4. KONČNE DOLOČBE

4.1. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE KODEKSA

Spremembe in dopolnitve kodeksa sprejemajo podpisniki kodeksa in Spletno oko soglasno.

4.2. ZAČETEK VELJAVE KODEKSA

Kodeks stopi v veljavo z datumom podpisa kodeksa.